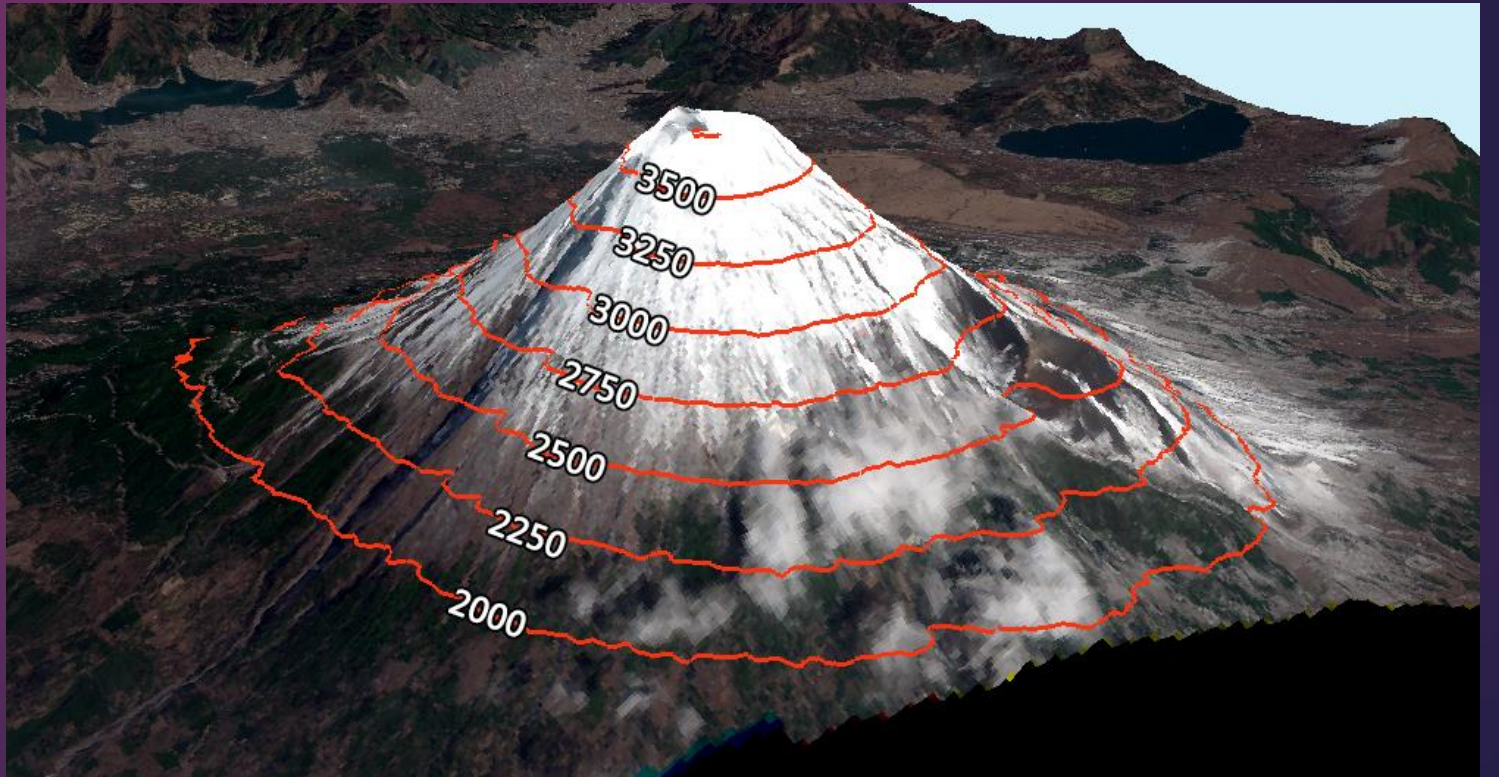

ශ්‍රී ලංකාවේ 1:500000 භූ ලක්ෂණ සිතියම්වල මූලික ලක්ෂණ

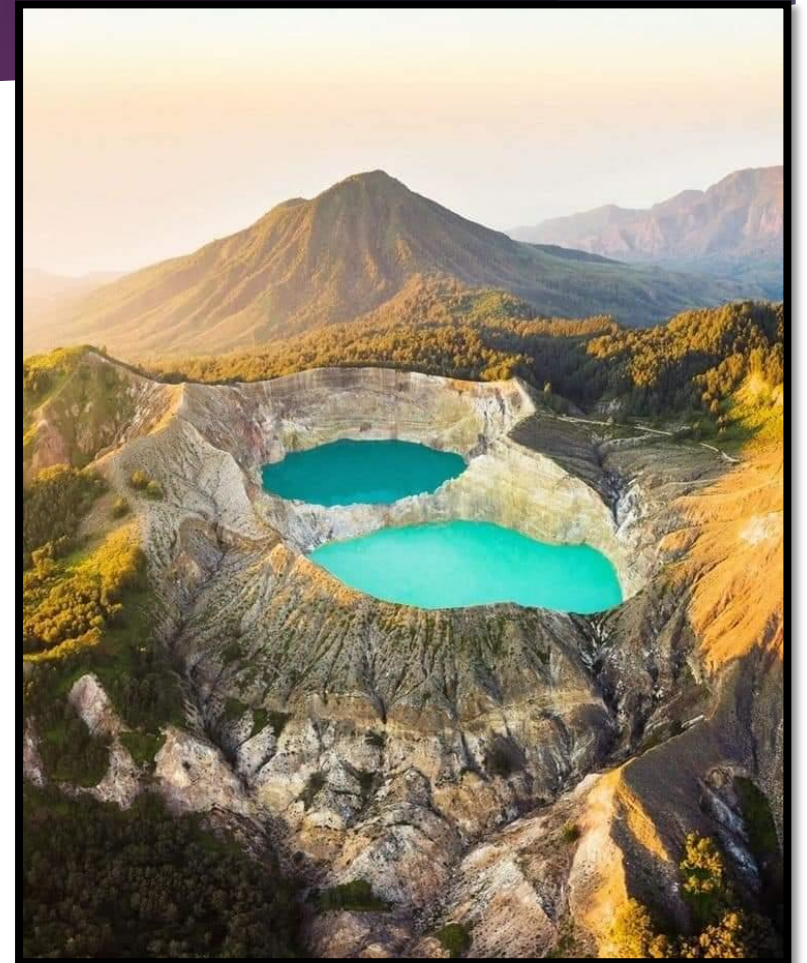
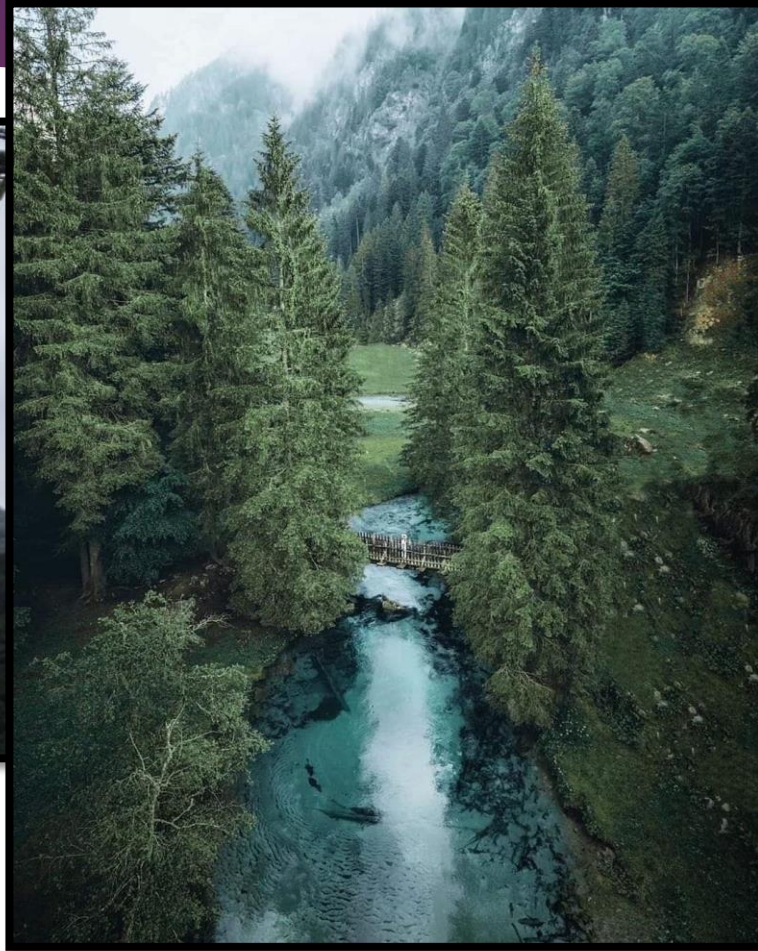
M.R.M. මාහර
කෑ/දෙනි/ මියනවිට ක.වි.
දැරණියගල

භූ ලක්ෂණ සිතියමක ලක්ෂණ

- ▶ භූමියේ ස්වභාවිකව නිර්මාණය වූ ලක්ෂණ ද මිනිසාගේ මැදිහත්වීමෙන් නිර්මාණය වූ ලක්ෂණ ද මෙමඟින් නිරූපණය කෙරේ.
- ▶ මෙම ලක්ෂණ නිරූපණයට වර්ණ, අක්ෂර ,සංකේත හා අංක භාවිතා කර ඇත.
- ▶ පොළොන්නලයේ විවිධ ලක්ෂණ මෙම සිතියම මගින් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

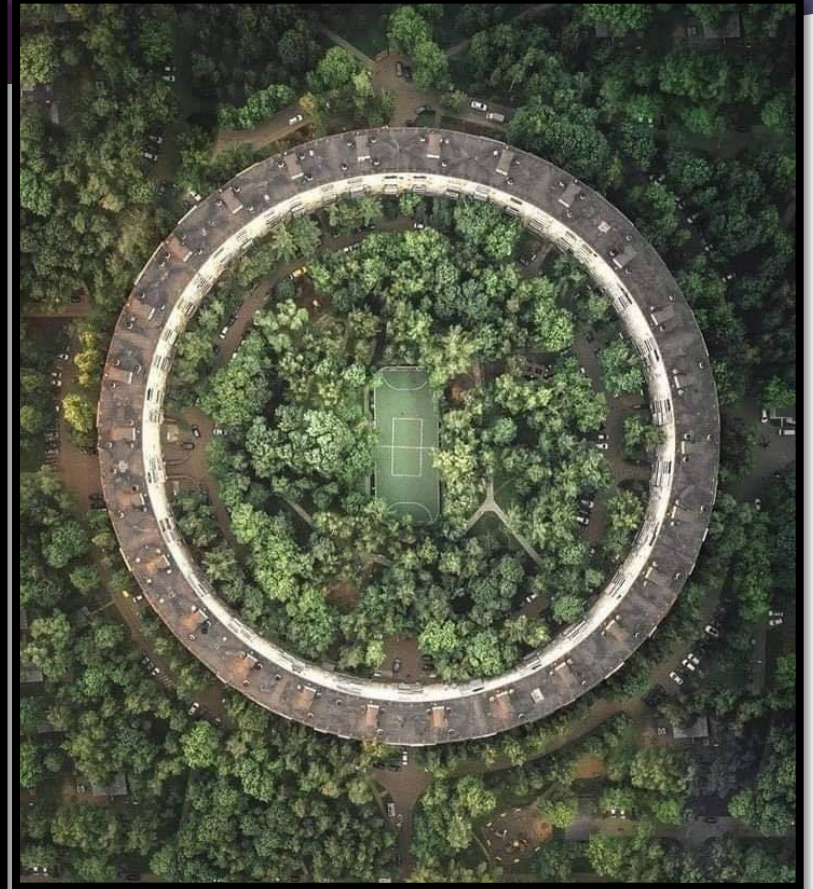
භූමිය මත දකින ස්වභාවික ලක්ෂණ

මිනිසාගේ මැදිහත් වීමෙන් නිර්මාණය කරන ලද ලක්ෂණ

ටෝකියෝ අසල අධිවේගී මාර්ග පද්ධතියේ
හුවමාරුවක් (Highway Interchange)

පහත දී ඇති ලක්ෂණ වගුව අනුව තෝරා ලියන්න

කඳුවැටි, මහා මාර්ග, ගොඩනැගිලි, ගංගා , වනාන්තර ,
වැව් , වගා බිම්, තැනිතලා , තණ බිම් , ඇළ මාර්ග

ස්වභාවික ලක්ෂණ

මිනිසා නිර්මාණය කරන ලද ලක්ෂණ

1:50000 භූ ලක්ෂණ සිතියමේ පරිමාණය සහ
විශාලත්වය

- ▶ 1:50000 යනු මෙට්‍රික් සිතියමේ පරිමාණයයි.
- ▶ ශ්‍රී ලංකා මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව 1980 දශකයේ මුල් භාගයේ මෙම සිතියම සැකසීම ආරම්භ කරන ලදී.
- ▶ 1:50000 සිතියම මත එක ඒකකයක් = හුමිය මත ඒකක 50000
1 cm = 50000 cm (1/2 කි.මී)

2cm = 1 km

$$2\text{cm} = 1\text{km}$$

- ▶ භූමියේ 1 කි.මී. ප්‍රමාණයක් 1:50000 සිතියමේ 2 cm දක්වනු ලැබේ.
සැබෑ භූමියේ 1 කි.මී.ක් දුර මාර්ගයක් සිතියමේ දක්වන්නේ 2 cm කිනි.

පිළිතුරු සපයන්න

1. සැබෑ භූමියේ දුර ප්‍රමාණයන් km වලින් දක්වන්න.

4cm

2cm

8cm

10cm

2. දුර ප්‍රමාණයන් cm වලින් දක්වන්න.

3km

6km

9km

සිතියම් පත්‍ර

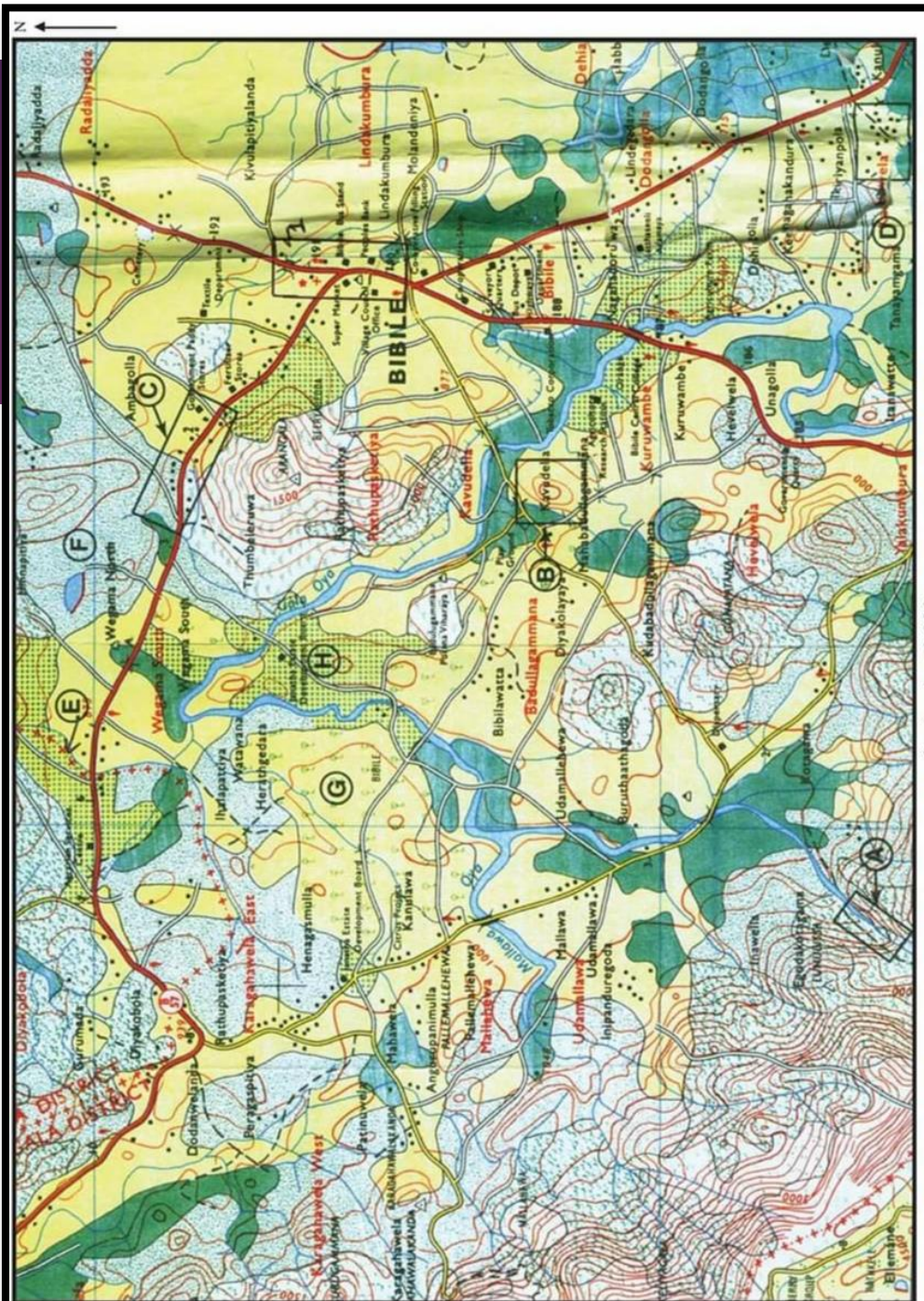
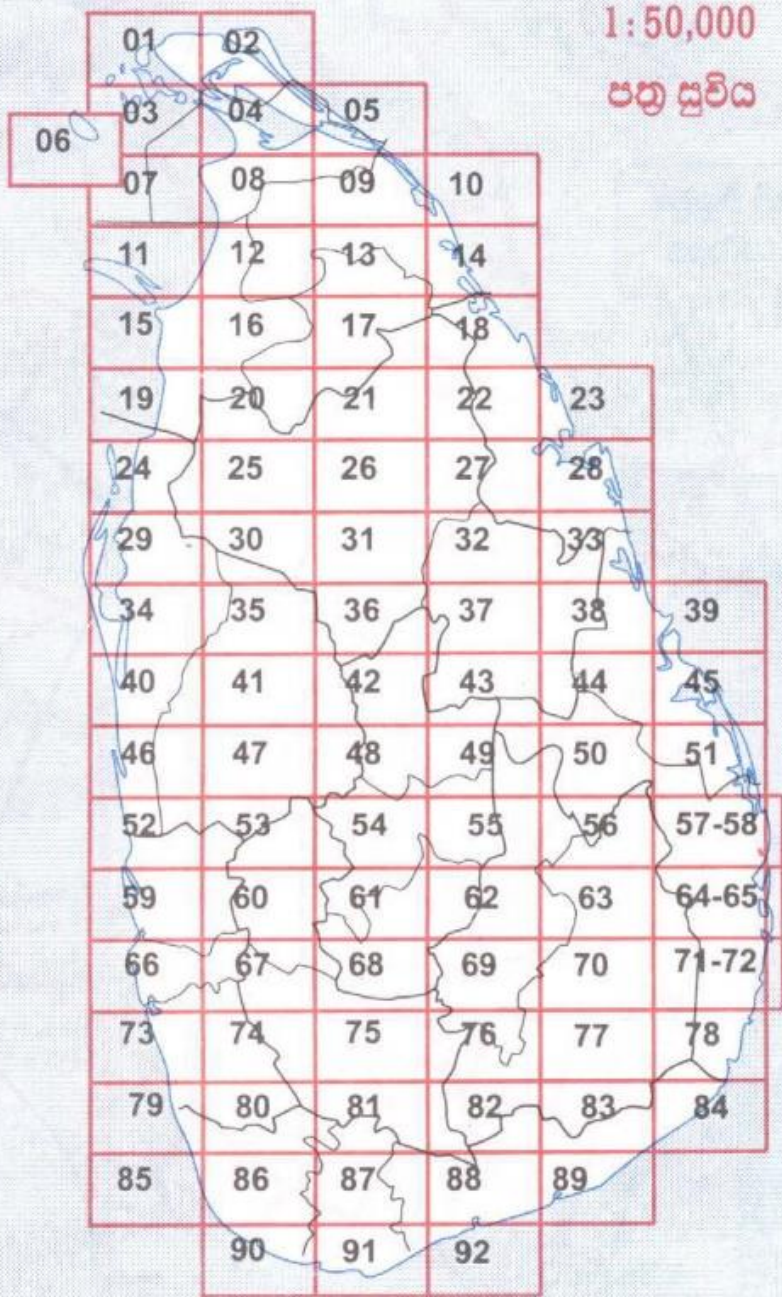
- ▶ ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරේ සිට දකුණට දුර - 432km
- ▶ ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ සිට සංගමන්කන්ද ට දුර - 224km

1:50000 පරිමාණය අනුව සිතියම

$$432\text{km} = 864\text{cm}(8.64\text{m})$$

$$224\text{km} = 448\text{cm}(4.48\text{m}) \text{ ක් විශාල වේ.}$$

මෙවැනි සිතියමක් පරිහරණය ප්‍රයෝගිකව අපහසු නිසා සමස්ත සිතියමම කොටස් 92කට බෙදා ඇත.

පිළිතුරු සපයන්න

▶ සිතියම නිරීක්ෂණය කර පහත අංක වලට අදාළ සිතියම් පත්‍රවල නම ලියා දක්වන්න.

▶ 01

▶ 02

▶ 23

▶ 61

▶ 91

▶ 92

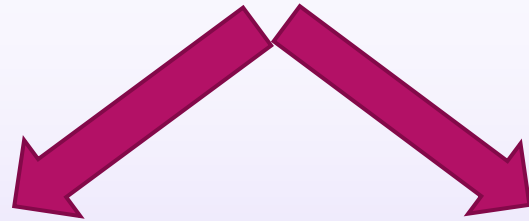
01.ඔබේ පාසල පිහිටා තිබෙන සිතියම් පත්‍රයේ නම සහ අංකය ලියන්න.

02.එම සිතියම වටා තිබෙන සිතියම් පත්‍ර අංකය සමඟ නම් කරන්න.

03.සාගරය වැඩි ප්‍රමාණයක් අන්තර්ගතව ඇති සිතියම පත්‍ර 5ක් නම් කරන්න.

භූ ලක්ෂණ සිතියම

භූ ලක්ෂණ සිතියම

භෞතික ලක්ෂණ

කඳුවැටිය

තෙරුව

නිම්නය

කොත්කන්ද

කපොල්ල

සංස්කෘතික ලක්ෂණ

පරිපාලන මායිම්

ප්‍රධාන මහාමාර්ග

අධිවේගී මාර්ග

දුම්රිය මාර්ග

වැව් හා වාරිමාර්ග

1:50000 භූ ලක්ෂණ පිතියම් කොටසක්.....

සම්මත සලකුණු

මායිම

	පලාස
	දිස්ත්‍රික්කය
	උප දිසාවලි කොට්ඨාසය
	ග්‍රා. සේ. නි. කොට්ඨාසය
	නගර සභා සීමා
	රක්ෂිත වන / අභයභූමි

සංචාරක තොරතුරු

	තානාසං / මහාදලය
	පෞරාණික ස්ථාන

වෙනත් ලක්ෂණ

	ඉදිකළ ප්‍රදේශ
	නොඩනැගිල්ල
	විශේෂ නොඩනැගිල්ල
	නැවැල් / උසාවැල් කාර්යාලය
	පොලිසි / උසාවිය
	බෞද්ධ / හින්දු සිද්ධස්ථානය
	ක්‍රිස්තියානි / මුස්ලිම් පල්ලිය
	ප්‍රදීපාගාරය හෝ පහන් කළුව
	සංචාරක මංගලාව
	පාසල / පෝහල

මංචාවන්

	ප්‍රධාන මාර්ගය (එ)
	ප්‍රධාන මාර්ගය (බී)
	ඉදිකරන ප්‍රධාන මාර්ග
	සෙසු මාර්ග
	විවිධ කර්මාන්ත පාර (කුරු පාර)
	අධිපාර
	බිම් තෙය
	මගීන් ගෙන යන කොටුවල
	දිසාමංකඩ
	පාලම / බෝක්කඩ
	අධිපාලම

දුම්රිය මාර්ග

	පුරල් ඒකීය මාර්ගය
	පුරල් ද්විතීය මාර්ගය
	පටු මාර්ගය
	බිම් තෙය
	පාලම
	දුම්රිය මග හරහා ආරක්ෂිත පාර
	දුම්රිය මග හරහා අනාරක්ෂිත පාර
	කණ්ඩිය (ඉදුර)
	කැපුම
	දුම්රියපොළ/දුම්රිය නැවතුම
	පාලම උඩින් පාර/පාලම යටින් පාර

පළාත් දිස්ත්‍රික්ක උප දිසාවලි හා ග්‍රාමසේවක කොට්ඨාසයන්හි නම් රහස්‍ය කෙටිකිරීම් ඇත

කෙටුපත් සංස්කෘත අරමුණක පිදුරුකලාපල සිට මී 200 000 දක්වාත් සහ මී 200 000 ඔරොතින් මිටි (ජාල) අභයන්හි අවසාන අංක කුන දක්වා නැත

වෘක්ෂලතාවන්

	වි
	කේ
	රබර
	පොල්
	වෙනත් වැවිලි / ගෙවත්ත
	වතුරැබිම / කටොලාන
	ලදුකැළෑ / වනාන්තර
	කෘෂිමි / කේ

ජලවහනය

	වැව / පාරික අත්හරින ලද වැව
	පාරිකාරණය (පාරි අඳ)
	දියවල / වෙල්ල

භූ විෂමතාව

	මූලික සංමාර්ග වේගය
	අතර මැදි සංමාර්ග වේගය
	අතිරේක සංමාර්ග වේගය
	සම නැඹුරු වේගය
	ක්‍රිකට් ක්‍රීඩක උස / ස්ථානීය උස
	කල්වල / කල
	වැලි තලාව හෝ වෙරළ

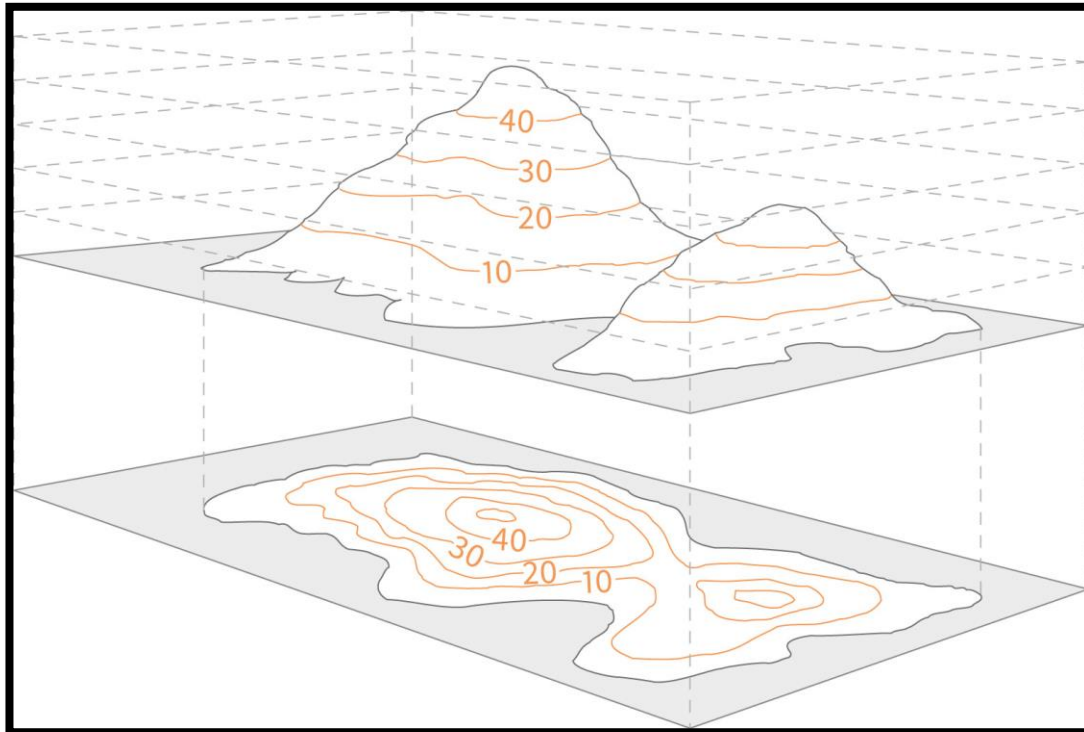
ශ්‍රී ලංකා මැනුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමතයකි

7.9 රූපය

1:50 000 භූ ලක්ෂණ සිතියමක සම්මත සලකුණු දක්වන සටහන

භෞතික ලක්ෂණ

සමෝච්ච රේඛා

භූමිය උස්බිම්, තැනිතලා, නිම්න වැනි විවිධ භූ ලක්ෂණ වලින් යුතු වේ.

මෙම භූ ලක්ෂණ දැක්වීම සඳහා සමෝච්ච රේඛා භාවිතා කෙරේ.

සමෝච්ච රේඛා යනු සමාන උස ඇති ස්ථාන එකිනෙක සම්බන්ධ කරමින් ඇඳ ඇති රේඛාය.

සමෝච්ච රේඛාවකට නිශ්චිත වටිනාකමක් ඇත. අන්තරය සමාන වේ.

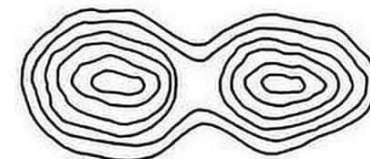
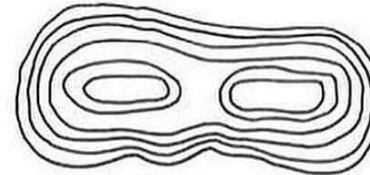
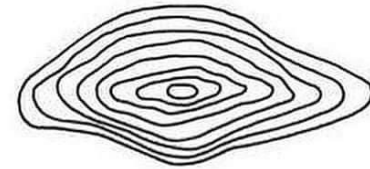
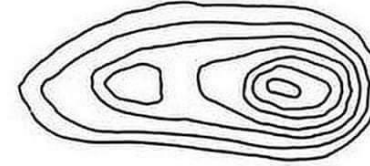
1:50,0000 භූ ලක්ෂණ සිතියමේ සමෝච්ච රේඛා අන්තරය මීටර 20 කි.

කඳු වැටිය

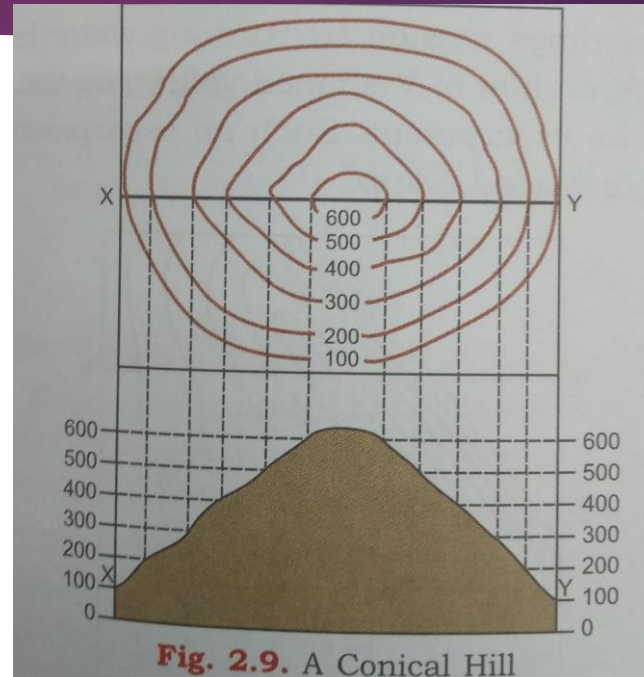
- ▶ පටු දිගටි හැඩයෙන් විහිදෙන උස ප්‍රදේශ කඳු වැටියක් ලෙස හඳුන්වයි.
- ▶ මෙවැනි කඳු වැටියකට මුදුන් කීපයක් තිබිය හැකිය.

How to read contour lines on topographic maps

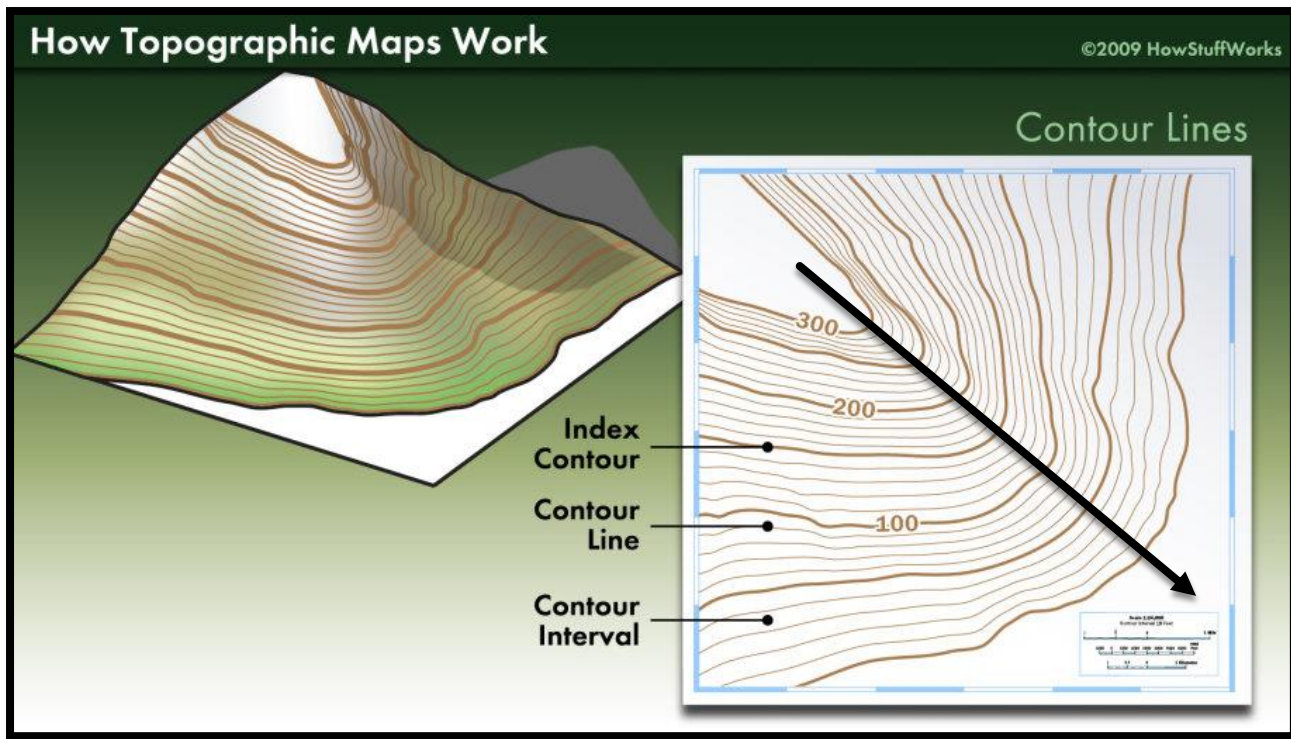
කොත් කන්ද

තැනිතලා බිමක කොතක හැඩයට විහිදුනු උස් බිමක් කොත් කන්දක් ලෙස හැඳින්වේ.

වෘත්තාකාරව විහිදුනු සමෝච්ච රේඛා මගින් සිතියමේ කොත් කන්ද නිරූපණය වේ.

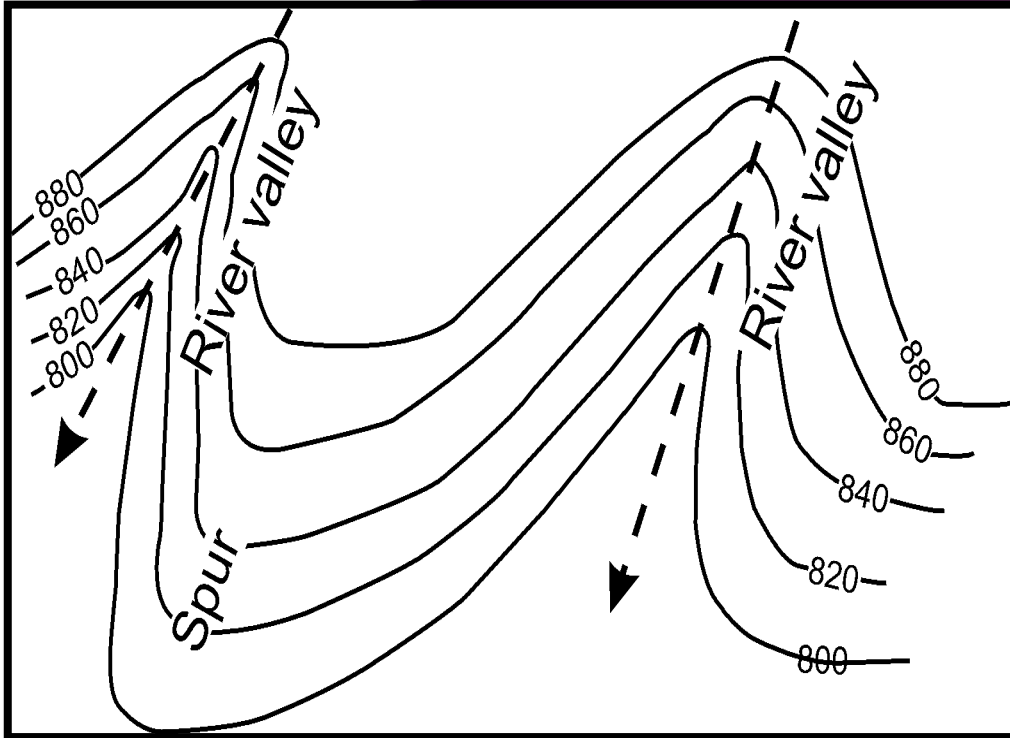
තෙරුව

උස් ප්‍රදේශයක සිට පහත් ප්‍රදේශයක් දෙසට නෙරා ඇති
භූ ලක්ෂණය තෙරුව වේ.

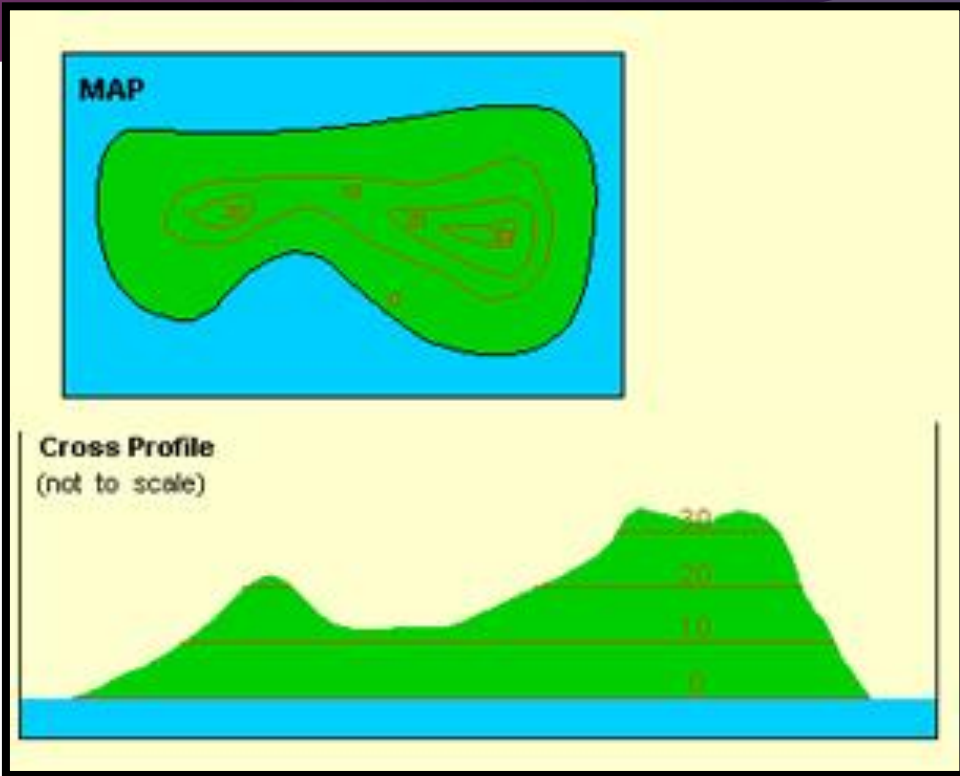
උස් බිමේ සිට පහත් බිමකරා පටු දිගටි හැඩයට
විහිදෙන සමෝච්ච රේඛා මගින් සිතියමේ තෙරුව
නිරූපණය කෙරේ.

නිම්නය

උස් බිම් දෙකක් අතර පිහිටි පහත් බිම නිම්නයක් වේ. ඇතැම් නිම්න ඔස්සේ ගංගා ගලා බසී.

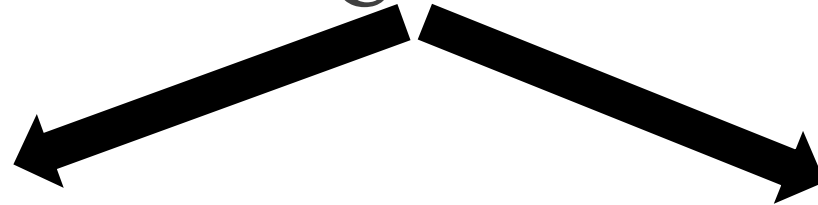
කපොල්ල

උස් බිමක හෝ කඳු වැටියක මුදුන් අතර පිහිටි අඩු උසකින් යුතු විවරය කපොල්ල ලෙස හඳුන්වයි.

සංස්කෘතික ලක්ෂණ

පරිපාලන මායිම්

පළාත් මායිම

+ - + - +

දිස්ත්‍රික්ක මායිම

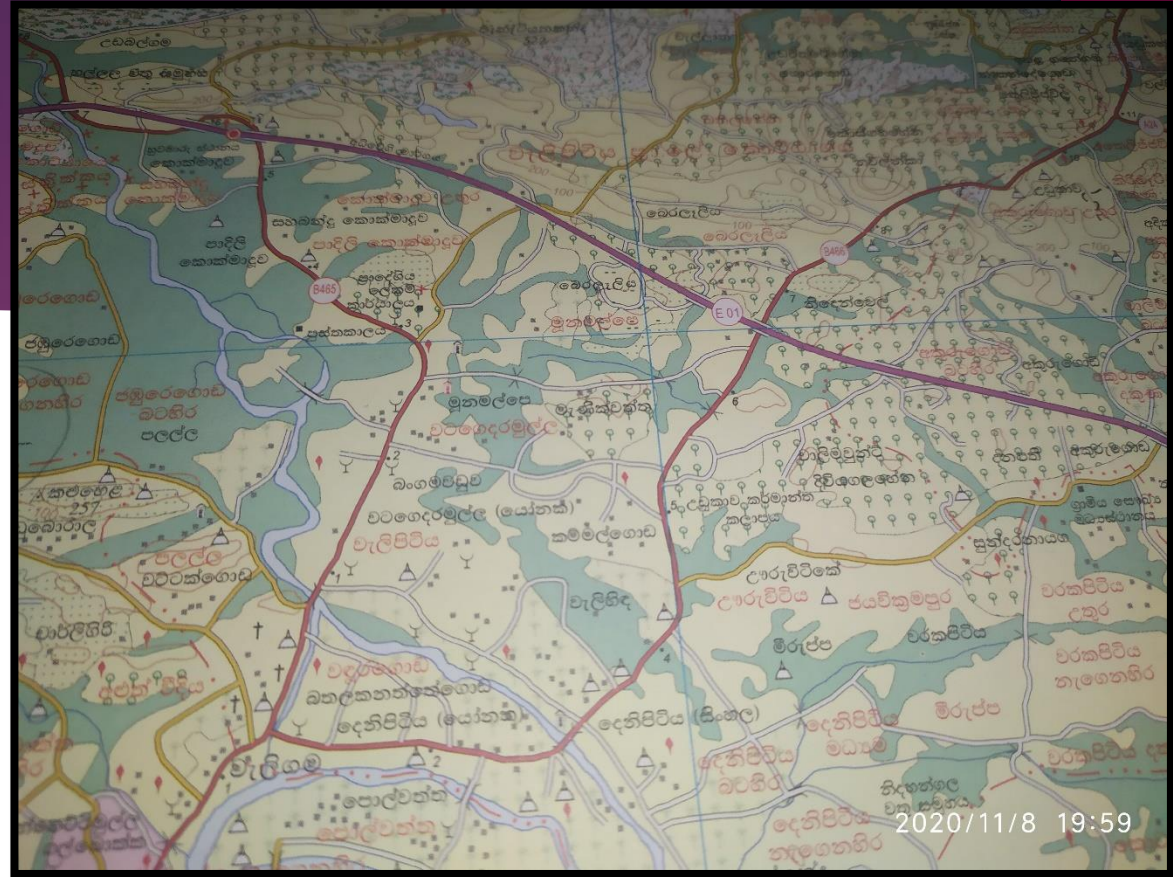
+ • + • + • +

පරිපාලන මායිම් නිර්ණය කිරීමේදී ස්වභාවික ලක්ෂණ වන ගංගා , කඳුවැටිවල පිහිටීම බොහෝ දුරට යොදා ගනී.

ප්‍රධාන මහාමාර්ග

A 9

B46

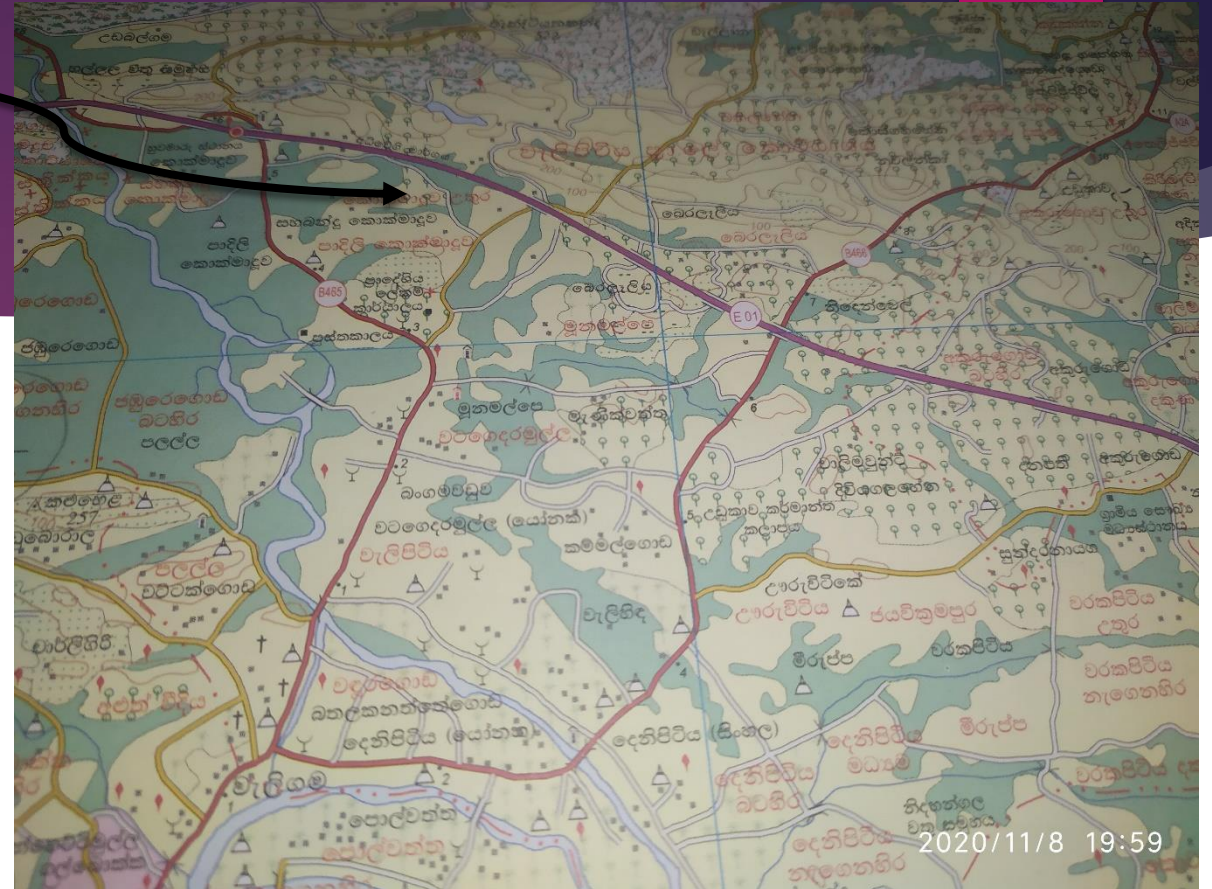

ප්‍රධාන මහාමාර්ගය රතු වර්ණය දෙපස කළු වර්ණ රේඛා දෙකක් මගින් දක්වා ඇත.

A ශ්‍රේණියේ මාර්ගය A අක්ෂරය සහ මාර්ග අංකයෙන් ද ,B ශ්‍රේණියේ මාර්ගය B අක්ෂරය සහ මාර්ග අංකයෙන් ද හු ලක්ෂණ සිතියමිහි නිරූපණය වේ.

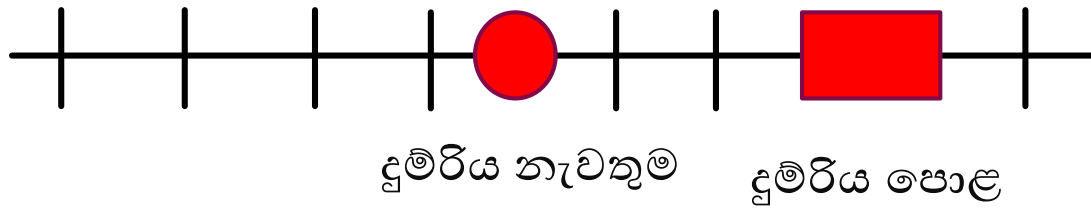
අදිට්ටි මාර්ග

E 01

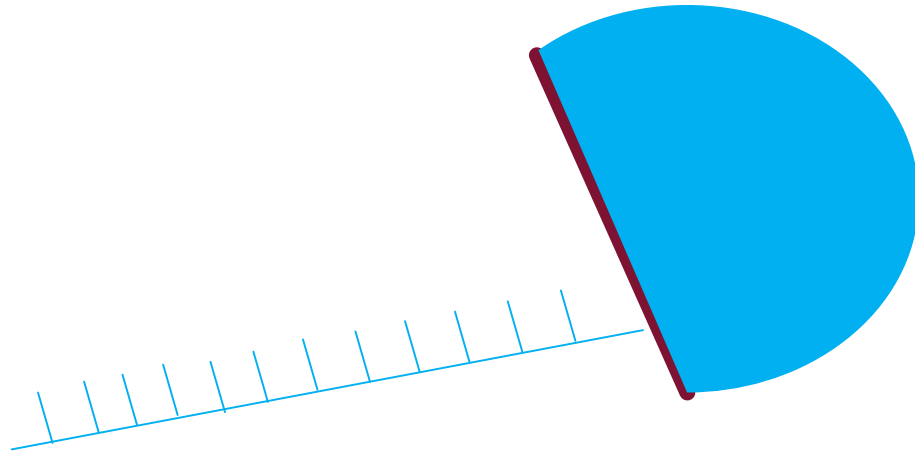
අද්දිට්ටි මාර්ග ශ්‍රී ලංකා මාර්ග පද්ධතියට එකතු වූයේ මෑතක දී ය. භූ ලක්ෂණ සිතියම් හි එය දම් පැහැයෙන් දැක්වේ.

දුම්රිය මාර්ග

දුම්රිය මාර්ගය කළු වර්ණයෙන් දක්වා ඇත. දුම්රිය පොළ සහ දුම්රිය නැවතුම රතු වර්ණයෙන් දක්වා ඇත.

වැව් හා වාරි මාර්ග

භූ ලක්ෂණ සිතියමේ වැව නිල් පැහැයෙන් ද වැව් බැම්ම දුඹුරු පැහැයෙන් ද දක්වා ඇත.

වාරි ඇළ නිල් වර්ණයෙන් සංකේත වේ.

පිළිතුරු සපයන්න

- ▶ ඔබ ඉගෙන ගත් භූ ලක්ෂණ හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ වලට අදාළ සංකේත ඇඳ දක්වන්න.
- ▶ පෙළපොතේ 53 පිටුවේ දී ඇති මාතර සිතියමේ දිග හා පළල cm හා km වලින් දක්වා ඔබ කැමති කොටසක් වර්ණ සංකේත භාවිතයෙන් ඇඳ දක්වන්න.

